

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

ח.

(א) [כריתות טו.] (ב) ערכין טו. ע"ש [פסוק טו. ע"ש] כריתות טו. ע"ש. (ג) [פסוק טו. ובריתות טו.] איתא לאשתריוי בקדשים אכל מלת בקדש דהכא בגמרא וכן תמוס' דהכא ד"ה ע"ז דבריו וכו' אין לו מוצק. שוב מנאמי בנ"י ביש שמכבד בסוגיא דכריתות מפי עננו ומפי עדות ד"ל. הכא כמו דאיתא בכריתות ומלת בקדש דהכא טעות הוא ע"כ ואלוה מידוע דמוס' דהכא ד"ה ע"ז דבריו וכו' ונראה לרבינו וכו' חזקו ונקטו בגמרא לאשתריוי בקדש שני פעמים ובאין ספק דלרבינו תיקון וז"ל גם תמוס' על גמרא לאשתריוי בקדשים (ד) ד"ה ע"ז. כב. מעות יא. ד"ה ע"ז. נדרים י"ג. (ה) [בתמורה לה. ובמזריק טו.]

תורה אור השלם
1. ובפרק על הקדש משמאת בני ישראל ומפשיעיהם לקבל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך סמאמא ויקרא טו טז

הגהות הב"ח
(א) גמ' הוא ואימא יולדת: (ב) שם מוכרע ואימא מלורע:

מוסף רש"י
נגיעה דאכפר ליה. יסורים וזשת של נגע כפרו לו על אותו חטא (פסוק טו.). לאשתריוי (בקהל) בקדשים. שם טומאות שהלזיק הכתוב כפרה לטהרתו, וזו חובה ויולדת ומלורע ומיר שנטמא (שם).

אי נמי כהנך דלאו בני גלות. הרבה שנוין במסכת מכות (פ"ג) כגון שהרגו דרך עלייה או מי שילאה אבן מתחת ידו והוליא הלה ראשו וקבלה: **מה חלק.** בטומאת מקדש משאר טומאות: **דמייתי עולה ויורד.** ושאר שגגת עזירה בקרבן קצוב: **דמייתי עזירה ולא כשבה.** ובשאר כריתות או כשבה או שעירה: **חלק להקל קאמרינן.** האי מה מצינו שחלק חילוק שהוא להקל מביעי לן לאשכוחי דומיא דשעיר הפנימי דקולא הוא שיחיד מתכפר בקרבן קצור שלא חסר זו ממנו משלו: **והאי חלוק להחמיר.** שאם לא ימנא שעירה אלא דמיס יקריס יציגנה צעל כרחו: **ואימא יולדת.** שאם עבר עליה יוס הכפורים אכולת בקדשים בלא קרבן: **ולא לכל טומאס.** וקרבן יולדת אינו צא לכפרה אלא לטהרה מטומאתה לאכול בקדשים: **ולרבי שמעון דאמר כו'. במסכת נדה בפרק המפלת (דף לה.): יולדת חוטאת היא.** ששכרעמת לילד נשבעת שלא חזק לבצלה: **ממקומו הוא מוכרע.** ואילו לא לרין להך דרשה חלק: **מה חלק דמייתי לפריס לא גרסינן שאין זה להקל שהפריס אינן קריבין ולבד הקרבן הס באין ז' ימים לפני הקרבן והכי גרסינן אימא מלורע.** וחלק ידיה לא מיטריך לפרושה דהא פריס גבי קושיא דיוולדת ומאי חילוק דמייתא צעולה ויורד והיא גופה איתא במלורע: **ז' דברים.** מפרש במסכת ערכין בפרק יש בערכין. אלמא על חטאת אחי קרבן דיליה: **הס מנגיעה איכפר ליה.** צער נגעו מתכפר לו העון: **ואימא נזיר טמא.** דכתיב (מגדנר ו) וזיוס השמיני יציא שתי תורים: **ולא לכל טומאס.** וכי מייתי מזר קרבן למיחל עליה מזירות טהרה מייתי כדכתיב' (סס) והזיר לה' את ימי מזרו והימים הראשונים יפלו וגזרת הכתוב הוא דלא חייבל מזירות עד דמייתי קרבן: דרבי אלעזר הקפר במסכת תענית (דף יא.). **חוטא הוא.** שזיער עצמו מן היין: **זי היי דעביד לפני ולפנים.** דמפרש לגיל במינהל אחת למעלה וז' למט' מדס הפר וכן מדס השעיר ואתא האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל שיעשה כמו כן על הפרוכת מבחוץ: **וייסי פר ושעיר אחריני קמ"ג וכפר מההוא גופיה והדר כתיב וכן יעשה לפרושי מה היא כפרה שהכתוב מלוא עליו שיהא ככל אשר עשה לפנים: מיניה משמע.** ואייתר ליה וכפר על הקדש לדרשה: **ה"ג מאי ניהו יש צה ידיעה כו' ולא גרסינן טומאה במקדש**

מאי ניהו. והכי פירושא קמיי מה פשעים שאין בני קרבן אף חטאים ומאי ניהו טומאה דממעט מהאי קרא ההיא דבת קרבן ואילו זו שיש צה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף: **האי צר קרבן.** עולה ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: **סמוך לשקיעה החמה.** ערב יום הכפורים ולא היה שהות להציא קרבנו: **ניתלי**

והשעיר אינו צא לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צא לו שזיער עצמו מן היין פעם שניה כדאמר במזר (דף ג. ע"ש) ששנה בחטא קריין ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אכל לרבנן אפילו נטמא במזיד הקרבן אינו צא על החטא דהא אפילו נטמא בלזונס דלאו חוטא הוא לרבנן מציא קרבן ומואשר חטא על הנפש היו לרבנן לשון חסרון כמו (מלכים א' ח) והיינו אינו וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא יחטא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כתיב: **דאתידע** ליה סמוך לשקיעת החמה. ואם תאמר הא נמי נילף משעיר המשתלח דבדידיה נמי דרשין חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשין ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להציא קרבן אכל סמוך לשקיעת החמה לא חשיב צר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אתידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי: ומאי

גילוי עריות כו' אי במזיד בר קטלא הוא. וזהנך דליכא קטלא אלא כרת ליכא לאוקומה דהא איכא למיפרך צר מלקות הוא כדפרישית: **ואימא יולדת.** פירש הקונטרס יולדת שעבר עליה יוס הכפורים תאכל בקדשים ואין לרביה להציא קרבן ואף על גב דאס כן לא אחי לכלל חטאת אין

לחוש כיון דבטומאת מקדש וקדשיו אחי לכלל חטאת כדפרישית לעיל ולא מקרי נמי פעמים צנה הוואל ואין זמנה קצוב אלא פעם אחת צנה אכל קשה דהא צר קרבן הוא ואין יכפר על צר קרבן וי"ל דהואל וקרבן יולדת לא אחי לכפרה אלא להכשיר בקדשים אין זה צר קרבן אפילו לר' שמעון דלמר יולדת חוטאת היא מכל מקום עקרו אינו אלא להכשיר בקדשים אכל קשה מאי פריך דאי פריך שלא תטעך להציא קרבן כלל הוה ליה לשנויי כדמשני גבי שעיר המשתלח בפרק בתרא דכריתות (דף קו.) דיוולדת כי קמייטי קרבן לאשתריוי בקדשים ואינוני נמי משני דלא מייתי אלא כדי למיחל עליה מזירות טהרה לך נראה לרבינו תס דהכא מספק יולדת פריך כגון ספק אס נפל הפילה אס רוח הפילה ולא הוחזקה עוברת דאי הוחזקה בתר רוצח אולינא דמכוח בפרק המפלת (מהד דף טו.) או לא הרגישה והפילה פריך בת קרבן היא ואע"ג דמייתא חטאת העוף על הספק כדאמרינן (בסוף נדה דף עג.) לא חשיב צר קרבן מידי דהוה אחייבי אשמות תלויין דלא חשיבי בני קרבן בפרק בתרא דכריתות (דף כה.) כיון דאין באין אלא על הספק ועוד דהא איכא עולת העוף שאין מציין על הספק והשפלה פריך ככל דיתלה לה השעיר עד לאחר יוה"כ שציא חטאת העוף וכן כל הני דבסמוך אכל בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) פריך דלא תציא כלל דהשפלה אחי שפיר דלא משני הכא כדמשני הסם: **אמר קרא אכ"ר חטאתם.** וא"ת קרבן יולדת נמי איקרי חטאת וי"ל דצני צבא על חטאת דומיא דפשעים ולא מצי לשנויי אמר קרא וכפר דזיוולת נמי כתיב וכפר והיינו שמכפרה ומטהרה לאכול בקדשים: **ואימא מלורע.** ומאי חלק וכו'. ואם תאמר והא מייתי נמי אשם וי"ל בחטאת שלו מיהא חלק להקל: **ע"ז' דברים נגעים באין.** מימה והא לא מצינן בעלמא קרבן אהנך עבירות אלא כשהוא מלורע והכי תיסק אדעתין דאחטאה קמייטי

ונראה לרבינו דס"ד דאשתריוי מייתי לכפרה ולאשתריוי בקהל ומשני דלאו לכפרה מייתי אלא לאשתריוי בקהל: **אימא נזיר טמא.** פירוש ולא ידע שנטמא ומאי חלק דמייתי תורין אע"ג דמייתי נמי אשם מכל מקום הקרבן שחייבו הכתוב לצד מאשם חלק להקל: **ולרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר חוטא הוא כו'. ואם תאמר נזיר** והא לא איקרי חוטא אלא לפי שזיער עצמו מן היין והשעיר אינו צא לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צא לו שזיער עצמו מן היין פעם שניה כדאמר במזר (דף ג. ע"ש) ששנה בחטא קריין ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אכל לרבנן אפילו נטמא במזיד הקרבן אינו צא על החטא דהא אפילו נטמא בלזונס דלאו חוטא הוא לרבנן מציא קרבן ומואשר חטא על הנפש היו לרבנן לשון חסרון כמו (מלכים א' ח) והיינו אינו וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא יחטא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כתיב: **דאתידע** ליה סמוך לשקיעת החמה. ואם תאמר הא נמי נילף משעיר המשתלח דבדידיה נמי דרשין חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשין ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להציא קרבן אכל סמוך לשקיעת החמה לא חשיב צר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אתידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי: ומאי

מאי היא חלק חטאת טומאת מקדש וקדשיו מכל חייבי קרבן דאינון בעולה ויורד. ואימא ע"ז דחלוקה טומאה דהיא בשעירה. ודחין אגן חלק להקל קאמרינן. וחלוקה דטומאת ע"ז להחמיר עליה היא. מפורשת בספרי. ואימא יולדת ואליבא דר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא. כי בשעה שבורעת לילד נשבעת שלא תזקק לבעלה. ודחין ר' שמעון לטעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע. ואימא טומאת מצורע שהוא חוטא. דאמר ש"ה שמואל בר חמני א"ר יוחנן על שבעה דברים נגעים באים. על לשון הרע. ועל שפיכות הדמים. ועל שברעת שוא. ועל גילוי עריות. ועל גסות הרוח. ונזל הגולן. ועל צרות העין. מלשני בטהר רעהו אותו אצנית. ואין צמיתות אלא צמיתות לצמיתות לחלוטין. ואמרינן מצורע מחולט. זו השמועה מפורשת בסוף כריתות. ואמר שאני נגעים דהתם כפר ליה נגיעה. ואימא נזיר וכו' אלעזר הקפר דאמר במסכת תענית כי כפר נזיר חוטא הוא. ושנינן סבר לה כו'